

LANDSFORSØGENE 2025

Forsøg og undersøgelser i
Dansk Landbrugsrådgivning

Samlet og udarbejdet af
SEGES Innovation P/S, Planter & Miljø
ved chefkonsulent Jon Birger Pedersen

Aktiviteterne er blandt andet støttet af:

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Fonden for **økologisk** landbrug

Kartoffelafgiftsfonden

Planteafgiftsfonden

Frøafgiftsfonden

Ministeriet for Grøn Trepert
Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

gudp

Funded by
the European Union
NextGenerationEU

EUDP C

Det Energiteknologiske
Udviklings- og
Demonstrationsprogram

Funded by
the European Union

UDVIKLINGSPULJE
FOR PLANTESEKTOREN

LANDSFORSØGENE 2025

Forsøg og undersøgelser i Dansk Landbrugsrådgivning

Landsforsøgene 2025 er samlet og udarbejdet af SEGES Innovation P/S, Planter & Miljø ved chefkonsulent Jon Birger Pedersen.

Udgivet

December 2025

Trykkeri

Stibo Complete

Udgiver

SEGES Innovation P/S

Planter & Miljø

Agro Food Park 15

8200 Aarhus N

T +45 8740 5000

E info@seges.dk

Omslag

Foto: Torkild Birkmose, SEGES Innovation

Billedet viser udtagning af prøver til bestemmelse af lattergasemission.

Køb

Bogen kan købes i SEGES Netbutik: www.netbutikken.seges.dk.

Pdf-udgaven af bogen samt tabeller og figurer i bogen kan hentes på www.landbrugsinfo.dk/oversigten.

Resultaterne i bogen kan frit gengives med tydelig kildeangivelse inkl. sidetal. F.eks. „Kilde: Landsforsøgene 2025, tabel xx, side yy.“

ISBN 978-87-93051-14-0

ISSN 0900-5293

FOTO: GHITA CORDSEN NIELSEN, SEGES INNOVATION

Bygrust i vårbyg. Der har været relativ kraftige angreb af bygrust i 2025. De fleste sorter er relativ modtagelige.

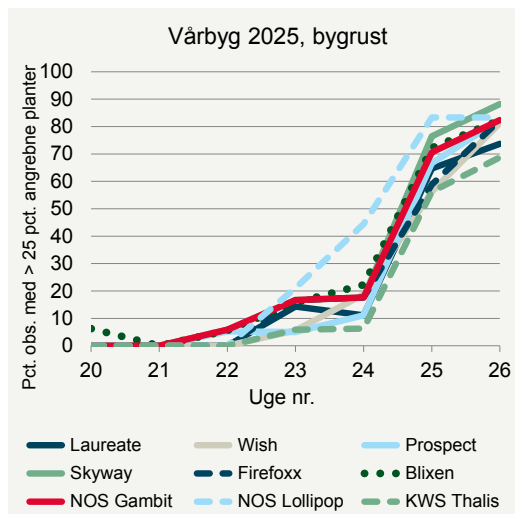
FOTO: GHITA CORDSEN NIELSEN, SEGES INNOVATION

Ramularia har bredt sig fra omkring slutningen af juni i flere marker. Sene angreb tillægges mindre betydning.

Bekæmpelse af bladsvampe

I foråret har der været tale om risiko for udfasning af flere aktivstoffer, fordi de kunne danne TFA (trifluored-

dikesyre) som nedbrydningsprodukt. Derfor blev flere af forsøgsleddene ændret i sidste øjeblik, fordi aktivstoffet fluopyram i Propulse er blandt aktivstofferne. I forsøgene indgår derfor mange forsøgsled uden Propulse.

FIGUR 4. Udviklingen af bygrust i forskellige vårbygssorter i Planteavlskonsulenternes Registreringsnet i årene 2020 til 2025. Procent observationer med over 25 procent angrebne planter er angivet.

I juli 2025 meddelte Miljøstyrelsen, at bl.a. aktivstoffet fluopyram, der indgår i Propulse, bliver forbudt at anvende og opbevare pr. 30. september 2026. Vækstsæsonen 2026 er således sidste sæson, hvor aktivstoffet kan anvendes. Propulse har de senere år været det mest anvendte svampemiddel i byg. Midlet har især god effekt mod skoldplet og bygbladplet, mens effekten mod bygrust ikke er bedre end af de øvrige svampemidler. Propulse har næstbedst effekt mod Ramularia, mens Balaya har bedst effekt mod denne sygdom.

Der har ikke været afprøvet svampemidler med nye aktivstoffer i 2025. Der er pt. ikke midler på vej med nye aktivstoffer eller ny virkemekanisme. I årets forsøg er der afprøvet et nyt middel med en anden sammensætning af aktivstoffer end de nuværende godkendte midler, nemlig Belspirum Era. Midlet indeholder aktivstofferne prothioconazol og boscalid, som også indgår i Proline EC

250 hhv. Entargo. Indholdet i 1,0 l Belspirum Era svarer til 0,6 l Proline EC 250 + 0,3 l Entargo. Firmaet oplyser, at midlet forventes godkendt til sæson 2027. Ny i afprøvningen i 2025 har også været Soratel, som indeholder samme aktivstof- og mængde som Proline EC 250, men der er tale om en ny formulering.

Sammenligning af svampemidler

I årets forsøg har der været varierende angreb af svampesygdomme. De højeste nettomerudbytter på op til 12,7 hkg pr. ha er opnået i et forsøg med meget bygrust.

I tabel 15 ses resultaterne af seks forsøg med svampebekæmpelse i vårbyg. Der er belyst en behandling i vækststadiet 39-45 (fanebladet fuldt udviklet til fanebladets bladskele opsvulmet) hhv. to behandlinger i vækststadiet 32 (to knæ udviklet) efterfulgt af behandling i vækststadiet 39-45. Effekten af en sen supplerende behandling er belyst i forsøgsled 8. Midlerne er sammenlignet med 50 procent dosering i vækststadiet 39-45 og i forsøgsled 4 og 14 også med 25 procent dosering. I forsøgsled 2 er behandlet med 75 procent dosis i vækststadium 39-45.

I et forsøg i sorten NOS Lollipop har der været meget bygrust. Ved første behandling i vækststadiet 32 har der ikke været registreret bygrust i forsøget, men ved 2. behandling har der i ubehandlet været 0,5 procent dækning med bygrust. Der er opnået høje merudbytter for bekæmpelse. De højeste nettomerudbytter på 12,5 til 12,7 hkg pr. ha er opnået i forsøgsled 2, 3, 7 og 12, hvor der er behandlet i vækststadiet 32 og 39-45 eller kun i vækststadiet 39-45. Ved at sammenholde forsøgsled 7 og 8 fremgår, at der ikke har været betaling for den sene supplerende behandling.

Ved at sammenholde forsøgsled 6 med forsøgsled 7 og 9-13 fremgår, at der ikke er opnået højere merudbytter med Propulse + Comet Pro i forsøgsled 6 end i mange af de øvrige forsøgsled. Dette skyldes nok, at bygrust har været dominerende i forsøget, og angrebene af øvrige svampesygdomme har været svage. Mange af midlerne har god effekt mod bygrust.

I et forsøg også i sorten NOS Lollipop har der været Ramularia og svage angreb af øvrige svampesygdomme. Det højeste nettomerudbytte på 6,2 hkg pr. ha er opnået i forsøgsled 6, hvor der er behandlet med 0,35 l Propulse + 0,2 l Comet Pro pr. ha i vækststadiet 39-45. Det næsthøjeste nettomerudbytte på 4,8 hkg pr. ha er opnået i

Fra slutningen af juni blev set angreb af brunplet (*Parastagonospora nodorum*, tidligere *Septoria nodorum*) i flere vårbygmarker. Til højre nærbillede af angreb. Pletterne er linseformede. I de fleste tilfælde har der været tale om moderate angreb. Angreb kan forveksles med plettypen af bygbladplet. Hvede og havre kan også angribes af brunplet, men der sker ikke smitte fra kornart til kornart.

forsøgsled 11, hvor der er anvendt 0,4 l Balaya + 0,15 l Soratel pr. ha.

I et forsøg i sorten Fontane har der været bygbladplet og også lidt bygrust. Det højeste nettomerudbytte på 6,7 hkg pr. ha er opnået i forsøgsled 6, hvor der er behandlet med 0,35 l Propulse + 0,2 l Comet Pro pr. ha i vækststadiet 37-39. Den bedste bekæmpelse af bygbladplet er også opnået i dette forsøgsled.

I tre forsøg i sorterne Firefoxx, Florence og Laureate har der været moderate angreb af bygbladplet, bygrust og skoldplet samt Ramularia. Det højeste nettomerudbytte på 4,2 hkg pr. ha i gennemsnit af forsøgene er opnået i forsøgsled 6, hvor der er behandlet med 0,35 l Propulse + 0,2 l Comet Pro pr. ha i vækststadiet 37-39.

Resultater fra tidligere års forsøg vises normalt nederst i tabellen, men er ikke medtaget i tabel 15, fordi kun få af forsøgsleddene har indgået i forsøgene i tidligere år. For tidligere års resultater henvises til tidligere udgaver af LANDSFORSØGENE.

TABEL 15. Svampebekæmpelse i vårbyg (F9, F10, F11, F12, F13)

Vårbyg	Sta- die	Pct. dækning med				Hkg kerne pr. ha		Pct. dækning med				Hkg kerne pr. ha		
		byg- blad- plet	byg- rust	skold- plet	Ramu- laria	Ud- bytte og mer- udb.	Netto- mer- udb.	byg- blad- plet	byg- rust	skold- plet	Ramu- laria	Ud- bytte og mer- udb.	Netto- mer- udb.	
														ca. 1/7
2025.		1 fs. Meget bygrust						1 fs. Ramularia						
1. Ubehandlet	-	2,0	28,8	2,3	1,9	76,3	-	0,0	0,0	0,0	33,3	72,0	-	
2. 0,25 l Prosaro 0,5 l Prosaro + 0,3 l Comet Pro	32 39-45	1,1	0,7	3,8	4,0	16,8	12,5	0,0	0,0	0,0	20,0	7,5	3,1	
3. 0,25 l Prosaro 0,35 l Prosaro + 0,2 l Comet Pro	32 39-45	1,0	1,4	3,0	3,5	16,3	12,7	0,0	0,0	0,0	25,5	7,3	3,7	
4. 0,25 l Prosaro 0,2 l Prosaro + 0,1 l Comet Pro	32 39-45	1,3	1,9	6,5	4,5	13,8	10,9	0,0	0,0	0,0	25,8	5,6	2,7	
5. 0,3 l Comet Pro 0,35 l Pictor Active + 0,15 l Soratel + 0,2 l Agropol	32 39-45	1,0	1,1	4,8	5,0	14,6	10,4	0,0	0,0	0,0	30,3	4,0	-0,2	
6. 0,35 l Propulse SE 250 + 0,2 l Comet Pro	39-45	1,3	1,1	5,5	5,0	13,7	11,3	0,0	0,0	0,0	25,3	8,6	6,2	
7. 0,35 l Prosaro + 0,2 l Comet Pro	39-45	1,0	0,9	4,0	4,5	14,7	12,5	0,0	0,0	0,0	25,3	6,4	4,2	
8. 0,35 l Prosaro + 0,2 l Comet Pro 0,25 l Prosaro	39-45	+ 2 uger	0,6	0,7	1,5	2,5	15,5	11,9	0,0	0,0	0,0	20,8	8,1	4,5
9. 0,35 l Pictor Active + 0,15 l Soratel + 0,2 l Agropol	39-45	1,0	1,3	5,0	5,3	14,2	11,6	0,0	0,0	0,0	23,8	6,0	3,5	
10. 0,5 l Pictor Active + 0,2 l Agropol	39-45	1,0	1,9	5,8	4,8	11,9	9,5	0,0	0,0	0,0	26,0	4,2	1,8	
11. 0,4 l Balaya + 0,15 l Soratel	39-45	1,0	1,4	4,8	3,5	14,5	11,7	0,0	0,0	0,0	20,8	7,7	4,8	
12. 0,35 l Amistar + 0,15 l Soratel	39-45	1,0	1,9	7,5	5,3	14,4	12,5	0,0	0,0	0,0	24,0	5,9	4,0	
13. 0,3 l Belspirum Era + 0,2 l Comet Pro	39-45	1,0	1,9	8,0	5,3	12,6	10,4	0,0	0,0	0,0	28,8	5,3	3,1	
14. 0,2 l Prosaro + 0,1 l Comet Pro	39-45	1,0	1,7	5,5	4,5	11,6	10,1	0,0	0,0	0,0	25,5	3,8	2,3	
LSD						2,0						3,1		
2025.		1 fs. Bygbladplet og bygrust						3 fs. Øvrige						
1. Ubehandlet	-	10,8	2,0	0,0	0,0	81,1	-	4,8	2,2	4,0	37,5	82,5	-	
2. 0,25 l Prosaro 0,5 l Prosaro + 0,3 l Comet Pro	32 39-45	10,5	0,5	0,0	0,0	5,1	0,8	0,8	0,0	0,8	19,5	3,7	-0,6	
3. 0,25 l Prosaro 0,35 l Prosaro + 0,2 l Comet Pro	32 39-45	10,3	2,0	0,0	0,0	7,4	3,8	1,0	0,3	0,8	20,7	3,5	-0,1	
4. 0,25 l Prosaro 0,2 l Prosaro + 0,1 l Comet Pro	32 39-45	10,0	2,0	0,0	0,0	6,1	3,2	1,3	0,1	1,0	20,8	4,5	1,6	
5. 0,3 l Comet Pro 0,35 l Pictor Active + 0,15 l Soratel + 0,2 l Agropol	32 39-45	9,5	1,0	0,0	0,0	8,5	4,3	0,7	0,0	1,0	19,8	4,1	-0,1	
6. 0,35 l Propulse SE 250 + 0,2 l Comet Pro	39-45	9,3	0,6	0,0	0,0	9,1	6,7	0,9	0,9	0,9	21,3	6,6	4,2	
7. 0,35 l Prosaro + 0,2 l Comet Pro	39-45	19,5	1,0	0,0	0,0	3,5	1,3	1,3	0,3	1,0	21,1	5,9	3,6	
8. 0,35 l Prosaro + 0,2 l Comet Pro 0,25 l Prosaro	39-45	+ 2 uger	12,3	0,6	0,0	0,0	3,0	-0,6	1,1	0,2	1,1	20,7	4,3	0,7
9. 0,35 l Pictor Active + 0,15 l Soratel + 0,2 l Agropol	39-45	10,0	1,1	0,0	0,0	6,2	3,7	0,8	0,3	1,0	20,8	4,5	2,0	
10. 0,5 l Pictor Active + 0,2 l Agropol	39-45	11,8	0,5	0,0	0,0	7,9	5,4	1,0	0,3	1,1	20,0	3,1	0,6	

fortsættes

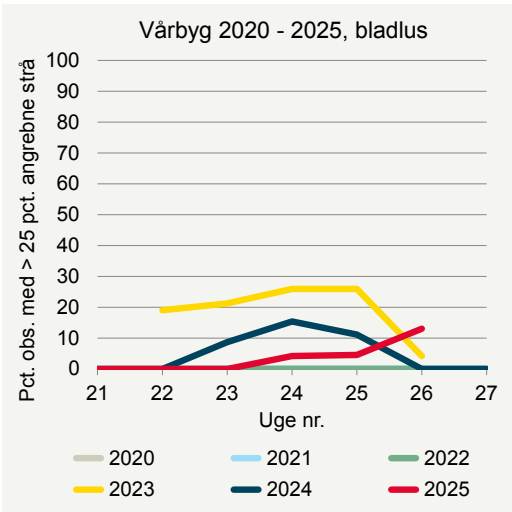
TABEL 15. Fortsat

Vårbyg	Stadie	Pct. dækning med				Hkg kerne pr. ha		Pct. dækning med				Hkg kerne pr. ha	
		byg- blad- plet	byg- rust	skold- plet	Ramu- laria	Ud- bytte og mer- udb.	Netto- mer- udb.	byg- blad- plet	byg- rust	skold- plet	Ramu- laria	Ud- bytte og mer- udb.	Netto- mer- udb.
		ca. 1/7						ca. 26/6					
11. 0,4 l Balaya + 0,15 l Soratel	39-45	13,0	1,3	0,0	0,0			1,0	0,1	1,1	20,8		
12. 0,35 l Amistar + 0,15 l Soratel	39-45	13,3	0,5	0,0	0,0	2,8	0,9	1,3	0,4	1,0	20,4	3,8	1,9
13. 0,3 l Belspirum Era + 0,2 l Comet Pro	39-45	15,0	3,3	0,0	0,0	7,8	5,6	1,7	0,4	0,9	23,8	4,2	2,0
14. 0,2 l Prosaro + 0,1 l Comet Pro	39-45	11,5	1,3	0,0	0,0	2,8	1,2	2,1	0,4	1,0	17,9	3,0	1,5
LSD						2,9						2,1	

Skadedyr

> **GHITA CORDSEN NIELSEN**, SEGES INNOVATION

I figur 5 ses udviklingen af bladlus i Planteavlskonsulenternes Registreringsnet i vårbyg. Angrebene af bladlus har overvejende været svage til moderate, men med en del tilfælde af kraftigere angreb i de sydlige egne. Angrebene af kornbladbillelarver har været svage til moderate.

FIGUR 5. Udviklingen af bladlus i vårbyg i Planteavlskonsulenternes Registreringsnet i årene 2020 til 2025. Procent observationer med over 25 procent angrebne strå er angivet.

Effekt af samdyrkning af vårbyg og ærter på skadedyr

I årets forsøg med samdyrkning af vårbyg og ærter har der været svage angreb af skadedyr. I et forsøg med flest bladlus har der være færrest bladlus ved samdyrkning.

I tabel 16 ses resultaterne af forsøg, hvor effekten af samdyrkning af vårbyg og ærter på skadedyrsangreb og udbytte er belyst. Flere forsøg har vist lavere angreb af visse skadedyr, hvis afgrøden dyrkes sammen med en anden afgrøde. Da der bliver færre og færre skadedyrsmidler, og der ikke er udsigt til godkendelse af nye midler, er det vigtigt at undersøge effekten af alternative metoder til skadedyrsbekæmpelse.

Det har været anlagt fire forsøg efter forsøgsplanen, men grundet manglende gødsning i et forsøg er der kun opnået brugbare resultater i tre forsøg. I forsøget med manglende gødsning har der været relativt svage angreb af skadedyr.

I et forsøg har der været mange ærtebladlus, nemlig omkring 50 pr. plante. Angrebene er reduceret ved samdyrkning med vårbyg. Der har også været færre bladlus i vårbyggen ved samdyrkning med ærter. En statistisk analyse viste signifikant færre bladlus i forsøgsled 3 og 4 ved samdyrkning med ærter end i forsøgsled 1 med ren vårbyg.

I de resterende to forsøg har der været relativt svage angreb af skadedyr både i vårbyg og ærter, og der er ikke registreret tydelige forskelle på angrebene i afgrøden i renbestand og i afgrøden i blanding med vårbyg hhv. ærter.